
CARTA DEL PAISATGE DEL PRIORAT

VOLUM III – PROGRAMA DE GESTIÓ DEL PAISATGE

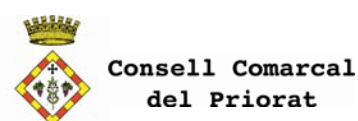
CAPÍTOL IV-Bis. MEMÒRIA DELS PROCESSOS DE COMUNICACIÓ, PARTICIPACIÓ, MEDIACIÓ I CONCERTACIÓ

Reunions sectorials

Juliol 2011

Promou:

Amb el suport de:

Equip redactor:

CARTA DEL PAISATGE DEL PRIORAT

Juliol 2011

EQUIP DE TREBALL

COORDINACIÓ: EDUARDO SOLER LIMONIUM
ALBERT CORTINA Estudi DTUM

EQUIP REDACTOR:

Limonium Societat d'Actuacions Ambientals, S.L.

Eduardo Soler Enginyer agrònom
Sergi Nogues Ambientòleg
Montse Fuguet Enginyera tècnica forestal
Agustí Buisán Biòleg
Càndida Vitoriano Tavares Enginyera ambiental

Estudi DTUM

Albert Cortina Advocat urbanista i gestor del paisatge

COMISSIÓ DE SEGUIMENT:

Consell Comarcal del Priorat

Joan Carles Garcia Vicepresident 1er.
Adolf Pellejà Vicepresident 2n.
Joan Reig Gerent
Eva Torà Tècnica de participació

Departament de Territori i Sostenibilitat – Generalitat de Catalunya

Jaume Busquets Subdirector de Paisatge i Acció Territorial
Cinto Om Cap del Servei
Josep M. Bosch Tècnic del Servei

Observatori del Paisatge de Catalunya

Joan Nogué Director
Pere Sala Coordinador Tècnic

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	1
2. CALENDARI DE LES REUNIONS SECTORIALS.....	1
3. ACTES DE LES REUNIONS SECTORIALS	2

1. INTRODUCCIÓ

Aquest document correspon a la continuació del volum IV del capítol III de la documentació de la Carta del Paisatge i explica el procés dut a terme des del segon cicle de tallers per a la definició d'accions i compromisos fins la finalització de les reunions sectorials. Es tracta de la continuació de la fase de mediació i concertació relacionada amb els **compromisos i les accions de la Carta del Paisatge, que encara no ha finalitzat.**

Les reunions amb els diferents sectors implicats en el projecte no formaven part de la planificació inicial del procés. No obstant, s'hi han inclòs a petició de les entitats de debatir més profundament tots els punts que es van presentar en el segon cicle de tallers (explicats en el document del capítol III – volum IV).

Així doncs, per tal de poder anar aprofundint en els continguts del Programa de gestió i en el Document d'acords de la Carta, es va considerar convenient mantenir reunions específiques amb alguns agents i entitats concretes de la comarca, agrupats en diferents sectors, durant els mesos d'abril, maig i juny de 2011.

2. CALENDARI DE LES REUNIONS SECTORIALS

S'han celebrat les següents reunions sectorials:

DATA	SECTOR	ENTITATS CONVIDADES
11 d'abril	Organismes públic del sector desenvolupament rural	Consorti de Desenvolupament Local Priorat – Baix Camp Consorti per al Desenvolupament del Priorat
13 d'abril	Agrupació d'entitats per la defensa del paisatge	Associació Prioritat
13 d'abril	Entitats relacionades amb el turisme	PIMEC Associació de restauradors del Priorat Associació de Petits Hotels i Cases Rurals del Priorat
21 d'abril	Sector agrícola	DO Montsant
21 d'abril	Sector agrícola	DOQ Priorat
9 de maig	Entitats gestores d'espais naturals	Parc Natural del Montsant Consorti Serra de Llaberia Paratge natural GREFOL
10 de maig	Educació	ZER Les Vinyes CEIP A. Vilanova IES Priorat ZER L'Aglà ZER Montsant – Serra de Prades SES Montsant ZER Baix Priorat ZER Montsant
10 de maig	Sector Agrícola	Unió de pagesos Oficina comarcal del Departament d'Agricultura, Ramaderia i

		Medi Natural Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya JARC – Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya al Priorat DOP Siurana Associació d'Oleicultors del Priorat VITEC – Fundació Parc Tecnològic del Vi
12 de maig	Cossos de seguretat de la Generalitat	Cos d'Agents Rurals del Priorat Mossos d'Esquadra (Falset) Guàrdia Civil Falset – SEPRONA Parc de Bombers de Falset
17 de maig	Entitats culturals	Centre Literatura i Vi Quim Soler Centre d'Estudis Falsetans Priorat Centre d'Art Plataforma per la Defensa del Patrimoni Natural del Priorat Centre d'Estudis del Priorat Informets L'aixada
17 de maig	Regants, caçadors i ADF	Comunitat de regants de Bellmunt del Priorat Societat de caçadors de Bellmunt del Priorat Comunitat de regants de Cabacés ADF Cabacés Societat de caçadors Sant Blai de Cabacés ADF la Fou de Capçanes Comunitat de regants Horta de marmellans de Capçanes Societat d'aficionats a la caça de Capçanes Comunitat de regants Sindicat de la Riera de la Vall de Capçanes ADF Cornudella de Montsant Associació de Caçadors Montsant de Cornudella de Montsant Comunitat de regants Riu Ciurana de Cornudella de Montsant Comunitat de regants Sèquia Mas de les Moreres de Cornudella de Montsant Agrupació de regants Acequia Moli Piñol, Moli de sac, del Lloar Societat de Caçadors del Lloar Comunitat de regants del Molar Comunitat de regants dels Marmellans dels Guiamets Comunitat de regants Baix Priorat dels Guiamets Comunitat de regants Barranc de la Sardana de Falset Comunitat de regants dels Hortolans de Falset Comunitat de regants Les Parrellades de Falset Societat de Caçadors de Falset Societat de Caçadors de Gratallops Comunitat de regants Sèquia del riu Ciurana de Gratallops Comunitat de regants Pantà dels Guiamets Societat de Caçadors Montsant de la Bisbal de Falset Comunitat de regants Montsant de la Bisbal de Falset Comunitat de regants de la Figuera Propietaris Forestals de Serra de Montsant de La Morera de Montsant ADF La Morera de Montsant ADF la Torre de Fontaubella

		Societat de Caçadors de la Torre de Fontaubella Comunitat de regants de la Vilella Alta Comunitat de regants Horta del Comú de la Vilella Baixa Comunitat de regants La Vilella Baixa Comunitat de regants Plana de Dalt de Marçà Comunitat de regants Moli Tosalet de Marçà Comunitat de regants La Codines de Marçà Comunitat de regants Hortes Mas d'en Sec de Marçà Comunitat de regants Horta de la Plana de Baix de Marçà Societat de Caçadors Sant Joan Baptista de Marçà ADF Marçà ADF Margalef Comunitat de regants del Montsant de Margalef Societat Caçadors Sant Bertomeu del Masroig Comunitat de regants Plana Mateu del Masroig Societat de Caçadors Sant Roc i Sant Isidre del Molar Societat de Caçadors de Poboleda Comunitat de regants de Poboleda Societat de Caçadors de Porrera Comunitat de regants Font de la Sèquia de la Torre de Fontaubella Comunitat de regants de Torroja del Priorat Societat de caçadors d'Ulldemolins Comunitat de regants d'Ulldemolins ADF del Teix d'Ulldemolins
26 de maig	Mitjans de comunicació	Ràdio Falset Diari del Priorat Ràdio SER Móra d'Ebre
Anul·lada (contacte telefònic i per correu electrònic)	Entitats d'excursionistes i empreses d'activitats a la natura	Oficina de Turisme del Consell Comarcal del Priorat Fundació Castell del Vi Patronat Municipal de Turisme de Cornudella de Montsant Patronat Municipal de Turisme de la Morera de Montsant – Escaladei Canoa Kayak Agrupació Excursionista Montsant d'Ulldemolins Associació Naturalista, d'Excursions i Escalades de Cabacés Parapente Montsant Cornudella Turístic Pedrenca Educació Ambiental LoPriorat Excursions Lo Borgit Guiatges Club Excursionista Priorat de Falset Associació Excursionista de Cornudella de Montsant Catsud Los peus llagat del Molar Associació Excursionista i de Coneixença de l'Entorn de Pradell de la Teixeta

3. ACTES DE LES REUNIONS SECTORIALS

Les reunions sectorials han permès contrastar de manera més pausada els documents d'objectius i les propostes d'acords i de compromisos presentats inicialment per l'equip redactor, per tal de poder anar aprofundint en el procés de concertació amb els agents. Així doncs, en totes les reunions es feien una sèrie de propostes noves i esmenes a l'esborrany del Programa de gestió, i s'acordava que les entitats valorarien les propostes i les farien arribar al Consell Comarcal del Priorat, a través d'un formulari. De tot això, s'informava també a les entitats que no van assistir a les reunions sectorials.

A continuació s'adjunten les actes de les reunions abans esmentades, on s'expliquen les propostes de compromisos i accions que es van valorar en cada una de les reunions amb els agents de la comarca.

REUNIÓ SECTORIAL
CARTA DEL PAISATGE DEL PRIORAT

Dia: 13 d'abril de 2011
 Hora: de 12.15h a 14.45h

Assistents:

- **Associació Prioritat:** Roger Pascual, Roser Vernet i Pauline Solviche
- Equip redactor: Eduard Soler i Albert Cortina
- Consell Comarcal del Priorat: Eva Torà

Conclusions de la reunió:

- Prioritat informa a l'equip redactor que existeixen alguns errors en el Document de Diagnosi (actualitzat), on diu document d'intencions hauria de dir document informatiu. I també hi ha algun mapa erroni.
- Prioritat recomana que el document d'acords tingui un **preàmbul introductor** que sigui un destil·lat del document de diagnosi i expliqui els trets fonamentals i característics del paisatge del Priorat. I es compromet a col·laborar en la seva redacció, facilitant els documents de l'entitat que parlen sobre els valors del paisatge del Priorat i fent una proposta de redacció.
- Pel que fa referència als objectius, pensen que cal una estructuració i una **jerarquització dels objectius**. Proposen 4 grans grups:
 1. Preservar els escenaris paisatgístics. (incloure els fons escènics naturals, el paisatge agrícola tradicional, el paisatge construït, els perfils, les edificacions tradicionals,...
 2. Preservar els valors paisatgístics immaterials: el silenci, la tranquil·litat, la espiritualitat, el ritme del temps,...
 3. Un altre objectiu que faci incidència en la planificació i els projectes.
 4. Conscienciació de la població vers el paisatge (no només els escolars).
- Per tant, es concreta que el **Document d'Acords** hauria de contenir:
 1. Preàmbul
 2. Els valors del paisatge del Priorat
 3. Objectius genèrics
 4. Objectius específics
 5. Compromisos genèrics
 6. Acords específics
- Pel que fa referència a les accions. Prioritat proposa algunes de les possibles accions, segons els objectius concertats, però no es concreta quines entitats se n'haurien de fer responsables.
 - o Catàleg de façanes paisatgístiques (en la línia de la conscienciació dels ciutadans).
 - o Catàleg dels paisatges agrícoles d'excel·lència.
 - o Criteris per a la regulació de la pràctica agrícola (*contemplat en el resum presentat al taller de retorn*).
 - o Conservar el perfil escènic dels municipis.
 - o Regular la construcció en sòl no urbanitzable
 - o Divulgar la carta del paisatge a la població en general. (*contemplat en el resum presentat al taller de retorn*).
 - o Crear un òrgan de seguiment de la Carta del Paisatge i una comissió tècnica, que tingui la potestat d'emetre informes preceptius d'impacte paisatgístic dels projectes nous. (*contemplat en el resum presentat al taller de retorn*).

ACORDS I COMPROMISOS:

- Prioritat:
 - o Entregar al registre del Consell Comarcal del Priorat una còpia en paper o digital del document que Prioritat va entregar a la Generalitat.

- o Redactar una proposta de preàmbul.
- o Entregar una còpia de les propostes d'objectius i accions que han presentat en aquesta reunió.

- Equip redactor:
 - o Redactar una proposta de preàmbul per al document d'acords, utilitzant la proposta de Prioritat i presentar-la a la comissió de seguiment.
 - o Estudiar les propostes d'objectius i accions fetes per Prioritat, per presentar-les a la resta d'agents i a la comissió de seguiment i incorporar-les en la mesura del possible.

REUNIÓ SECTORIAL
CARTA DEL PAISATGE DEL PRIORAT

Dia: 13 d'abril de 2011
 Hora: de 18.00 a 20.00h

Assistents:

- Mª Victòria Masip + altres associats, Associació de Restauradors del Priorat.
- Isabel Vilar + altres associats, Associació de Petits Hotels i Cases Rurals del Priorat.
- Enric Calvo i Marc Caselles, PIMEC Priorat.
- Equip redactor: Albert Cortina.
- Consell Comarcal del Priorat: Eva Torà.

Introducció:

Es fa una breu introducció del procés de redacció de la Carta del Paisatge fins el moment actual per contextualitzar la reunió i s'expliquen els objectius de la present reunió. Són els següents:

- Debatre els compromisos que voldria adoptar el sector vers el paisatge de la comarca.
- Debatre les accions que, voluntàriament, adoptarà el sector vers el paisatge de la comarca.
- Crear sinèrgies entre els diferents assistents perquè adoptin compromisos i accions conjuntes perquè tinguin una major repercussió.

Explicació de les tasques i característiques de les entitats assistents:

- o *Associació de petits hotels i cases rurals del Priorat:*
 - La majoria d'allotjaments són edificis restaurats.
 - L'objectiu és un turisme no massificat i bastant familiar.
 - Compten amb uns 35 associats, d'un total de 50-60 allotjaments.
 - Tenen una mitjana d'aforament de 15 persones.
 - Aposten per "Slow life" i la promoció del paisatge no material del Priorat.
 - Estan adherits a Prioritat
 - Web associació (www.prioratrrural.com): Pestanya "Turisme Sostenible"
- o *Associació de restauradors:*
 - Són 30 associats.
 - Falta molta representació de joves restauradors a l'associació.
 - Hi ha diferents tipus d'establiments. Alguns aposten per l'Slowfood i el Km 0.
 - Estan adherits a Prioritat.
- o *PIMEC Priorat:*
 - Ofereixen serveis d'assessorament a autònoms, comerços, cellers, pagesos,...

Conclusions de la reunió:

Possibles accions / compromisos a debat:

- **Cuidar l'entorn immediat dels establiments i allotjaments:**
 - o Integrar elements discordants (com aparells d'aire condicionat),
 - o Vigilar amb l'impacte d'alguns elements com els cubells de la brossa, les bombones de gas,...
 - o Etcètera.
- **Difondre els valors de la Carta del Paisatge:**
 - o Crear un blog, facebook, twitter,... sobre paisatge i turisme i productes locals.
 - o Afegir informació de la Carta del Paisatge als webs dels allotjaments, restaurants,... i també a les cartes, menús, fulletons,...
 - o Reunir esforços per fer una Guia de les Cases Rurals a nivell arquitectònic, amb la col·laboració del Col·legi d'Arquitectes.
 - o Editar un nou llibre o aprofitar algun llibre de fotografies del Priorat, per difondre els valors del paisatge. Aquests llibres podrien estar disponibles per consultar a les cases rurals. Ex. Grans llibres de fotografies de Ed. Lunweg.
 - o Formació dels treballadors dels establiments en paisatge: Ja han realitzat molts cursos, inclús el col·lectiu de restauradors han fet sortides durant temps per conèixer la comarca. Creuen que tot i això hi ha establiments que no tenen aquests valors.
- **Unir els conceptes Paisatge + Gastronomia:**
 - o Utilització de productes Km 0, col·laboració dels productors del Priorat.
 - o Unió dels dos conceptes a l'hora de fer difusió.
 - o Insignies/distintiu als restaurants que fan promoció del paisatge.

ACORDS I COMPROMISOS:

El sector està d'acord amb la importància d'adoptar compromisos que incloguin accions de conscienciació i educació en els valors del paisatge, a través del lligam del producte local i del paisatge amb el turisme. S'ha de determinar, en les properes setmanes fins al tancament del programa de gestió, quines accions adopten voluntàriament les diferents entitats i organismes presents.

S'acorda que cada una de les entitats avui presents valorarà les accions descrites en aquesta acta i les accions recollides en l'esborrany del pla de gestió de la Carta, que s'adjunta a continuació. Valoraran si es poden fer responsables d'alguna de les accions descrites o de qualsevol altra nova proposta, tant sigui individualment com en col·laboració amb d'altres organismes i entitats. Un cop ho hagin decidit, faran saber al Consell Comarcal aquesta informació, perquè la puguin incorporar al Pla de gestió definitiu.

TASQUES ACORDADES:

- 1) **Equip redactor:** Fer acta de la reunió mantinguda avui, en què es detallen les diferents accions que s'han debatut, i distribuir-la als diferents assistents.
- 2) **Entitats assistents:** Debatre amb les respectives juntes de les entitats que representen la possibilitat de comprometre's a realitzar alguna o totes aquestes accions descrites o d'altres que se'ls hi puguin ocórrer, tant activitats individuals de cada entitat com activitats que els hi agradaria fer conjuntament tot el sector.
- 3) **Entitats assistents:** Notificar al Consell Comarcal del Priorat quins compromisos i accions voldrien incloure en el programa de gestió. Accions de les quals se'n farien responsables voluntàriament, tots sols o conjuntament amb d'altres entitats.
- 4) **Equip redactor:** Intentar fer còmplices dels compromisos referents al sector turístic a d'altres sectors de la comarca, com les administracions públiques o els productors de la comarca, i informar de les gestions al sector turístic.
- 5) **Equip redactor:** Agrupar en un sol document els compromisos i accions recollits de tots els sectors i presentar-lo als agents de la comarca per consensuar-lo finalment.

REUNIÓ SECTORIAL

CARTA DEL PAISATGE DEL PRIORAT

Dia: 21 d'abril de 2011
 Hora: de 10.00 a 11.00h

Assistents:

- Joaquim Vallès, DO Montsant
- Alfonso Reig, DO Montsant
- Equip redactor: Albert Cortina i Eduard Soler
- Consell Comarcal del Priorat: Eva Torà

Introducció:

Es fa una breu introducció del procés de redacció de la Carta del Paisatge fins el moment actual per contextualitzar la reunió i s'expliquen els objectius de la present reunió. Són els següents:

- Debatre els compromisos que voldria adoptar el sector vers el paisatge de la comarca.
- Debatre les accions que, voluntàriament, adoptarà el sector vers el paisatge de la comarca.
- Crear sinèrgies entre els diferents sectors perquè adoptin compromisos i accions conjuntes perquè tinguin una major repercussió.

Explicació de les tasques i característiques de la DO Montsant:

- Procés d'eleccions fins a juliol-agost. Des del 26 d'abril de 2011 estan en funcions.
- Són 58 cellers + comercialitzadors.
- No tenen codi de bones pràctiques.
- Estant treballant el reglament de la DO.
- Fan seguiment de les finques.
- Incorporen el paisatge en les seves promocions (fulletons, pòsters, als tastos,...).
- Gairebé han finalitzat un estudi de zonificació, en col·laboració amb l'INCAVI.
- Estan adherits a Prioritat.
- Al web tenen una pestanya "Paisatge". www.domontsant.com

Conclusions de la reunió:

- 1) S'ha de resoldre el dubte si, en cas que per les eleccions no poguessin signar al mateix temps que la resta d'entitats, la signatura de Prioritat avalaria la seva.
- 2) Possibles accions / compromisos a debat:
 - Col·laborar amb Prioritat per identificar els paisatges agraris d'excel·lència.
 - Fer un codi de bones pràctiques, conjuntament amb el departament de la Generalitat, els sindicats, la DOQ Priorat,... (Consultar el codi de bones pràctiques de la DO Penedès)
 - Identificar els cellers de la DO Montsant que facin promoció del paisatge.

TASQUES ACORDADES:

- 1) **DO Montsant:** Treballar les propostes en la reunió del 4 de maig i traslladar les conclusions al Consell Comarcal del Priorat. Faran arribar també material divulgatiu que disposen i que incorpora el paisatge com a element potenciador del seu producte. Ens faran arribar una còpia de l'estudi de zonificació.
- 2) **Equip redactor:** Fer acta de la reunió mantinguda avui, on es detallen les diferents accions que s'han debatut, i enviar-la als assistents.
- 3) **DO Montsant:** Debatre amb el consell regulador la possibilitat de comprometre's a realitzar alguna o totes aquestes accions descrites o d'altres que se'ls hi puguin ocórrer, tant individualment cada entitat o activitats que els hi agradaria fer conjuntament tot el sector.
- 4) **DO Montsant:** Notificar al Consell Comarcal del Priorat quins compromisos i accions (propostes) voldrien incloure en el programa de gestió. Accions de les quals se'n farien responsables voluntàriament, tots sols o conjuntament amb d'altres entitats.
- 5) **Equip redactor:** Intentar fer còmplices d'aquests compromisos a d'altres sectors de la comarca.

- 6) Equip redactor: Agrupar en un sol document els compromisos i accions recollits de tots els sectors i presentar-lo als agents de la comarca per consensuar-lo finalment.

REUNIÓ SECTORIAL

CARTA DEL PAISATGE DEL PRIORAT

Dia: 21 d'abril de 2011
 Hora: de 13.00 a 15.00h

Assistents:

- Jaume Josa, DOQ Priorat
- Oscar Borràs, DOQ Priorat
- Equip redactor: Albert Cortina i Eduard Soler
- Consell Comarcal del Priorat: Eva Torà

Introducció:

Es fa una breu introducció del procés de redacció de la Carta del Paisatge fins el moment actual per contextualitzar la reunió i s'expliquen els objectius de la present reunió. Són els següents:

- Debatre els compromisos que voldria adoptar el sector vers el paisatge de la comarca.
- Debatre les accions que, voluntàriament, adoptarà el sector vers el paisatge de la comarca.
- Crear sinèrgies entre els diferents sectors perquè adoptin compromisos i accions conjuntes perquè tinguin una major repercussió.

Explicació de les tasques i característiques de la DOQ Priorat:

- Estan en procés electoral.
- S'autoregulen: Tenen un reglament de pràctiques agrícoles. Creuen que els codis de bones pràctiques no es compleixen, en canvi els reglaments sí.
- Alguns municipis han incorporat els reglaments (abancalaments,...) als seus POUMs (Gratallops, Porrera, Falset, el Molar,...)
- La DOQ Priorat no autoritza cap rompuda, plantació,... sense passar l'autorització de paisatge per part de 3 tècnics (DOQ Priorat – Oscar Borràs, Medi Ambient – Laura Guitart – DAR – Joan Queralt)
- Dediquen molts recursos a utilitzar els valors del paisatge com a difusió, com una eina per vendre vi. És un valor.
- Fan didàctica del paisatge, l'expliquen.
- No tenen competències en l'arquitectura dels cellers i bodegues.

Conclusions de la reunió:

- 1) És necessària la implicació dels ajuntaments i dels organismes perquè es compleixin les accions.
- 2) Possibles accions / compromisos a debat:
 - Manteniment del mosaic agroforestal.
 - i. Actualitzar el document de zonificació de la DOQ Priorat.
 - ii. Informar als ajuntaments d'aquest reglament.
 - iii. Els ajuntaments s'haurien de comprometre a incorporar-ho als seus POUM.
 - Continuar vigilant el compliment del seu reglament intern: integració de basses i dipòsits en el paisatge, abancalaments,...
 - Fer un codi de bones pràctiques, conjuntament amb el departament de la Generalitat, els sindicats, la DO Montsant,... (Consultar el codi de bones pràctiques de la DO Penedès).
 - Identificar els cellers de la DOQ Priorat que facin promoció del paisatge amb un distintiu - logotip.

TASQUES ACORDADES:

- 1) Equip redactor: Fer acta de la reunió mantinguda avui, on es detallin les diferents accions que s'han debatut, i enviar-la als assistents.
- 2) DOQ Priorat: Debatre amb el consell regulador la possibilitat de comprometre's a realitzar alguna o totes aquestes accions descrites o d'altres que se'ls hi puguin ocórrer, tant individualment cada entitat o activitats que els hi agradaria fer conjuntament tot el sector.
- 3) DOQ Priorat: Notificar al Consell Comarcal del Priorat quins compromisos i accions (propostes) voldrien incloure en el programa de gestió. Accions de les quals se'n farien responsables voluntàriament, tots sols o conjuntament amb d'altres entitats.
- 4) Equip redactor: Intentar fer còmplices d'aquests compromisos a d'altres sectors de la comarca.
- 5) Equip redactor: Agrupar en un sol document els compromisos i accions recollits de tots els sectors i presentar-lo als agents de la comarca per consensuar-lo finalment.

REUNIÓ SECTORIAL

CARTA DEL PAISATGE DEL PRIORAT

Dia: 9 de maig de 2011
 Hora: de 10.00 a 12.00h

Assistents:

- Montse Miró, Parc Natural del Montsant.
- Anna Altadill, Consorci Serra de Llaberia.
- Josep Mª Cots, Paratge GREFOL.
- Equip redactor: Eduardo Soler.
- Consell Comarcal del Priorat: Eva Torà.

Introducció:

Es fa una breu introducció del procés de redacció de la Carta del Paisatge fins el moment actual per contextualitzar la reunió i s'expliquen els objectius de la present reunió. Són els següents:

- Debatre els compromisos que voldria adoptar el sector vers el paisatge de la comarca.
- Debatre les accions que, voluntàriament, adoptarà el sector vers el paisatge de la comarca.
- Crear sinèrgies entre els diferents assistents perquè adoptin compromisos i accions conjuntes perquè tinguin una major repercussió.

Es proposa als assistents un llistat de temàtiques que, per les seves tasques i funcions habituals, segurament realitzen o tenen planificades accions que hi fan referència, a partir de les quals s'inicia el debat. Són els següents:

- Senyalització interpretativa: senyalització uniforme.
- Itineraris.
- Eliminació - restauració d'elements degradats.
- Gestió - restauració de les riberes dels rius.
- Prevenció d'incendis forestals.
- Xarxa viària (pistes i camins).
- Paisatge immaterial.
- Millora nucli urbà (nuclis dins de la seva zona d'actuació).
- Conscienciació i difusió dels valors del paisatge.

Respecte a la possibilitat de signar de la Carta:

- Consorci Serra de Llaberia: Es constitueixen després de les eleccions.
- Paratge GREFOL: El president és l'alcalde de Falset.
- Parc Natural del Montsant: La junta rectora es constitueix després de les eleccions.

Conclusions de la reunió:

El Paratge GREFOL entrega un document explicatiu del projecte des d'on es podran extreure possibles accions i compromisos. El Consorci de la Serra de Llaberia farà una revisió del pla anual d'accions per tal de debatre les propostes i compromisos amb la Carta del Paisatge. La tècnica del Parc Natural del Montsant fa una explicació més extensiva de les accions que realitzen, tot i que també es compromet a fer una revisió dels seus programes.

Possibles accions / compromisos a debat en la reunió:

- **Establir les directrius de la gestió, millora i protecció d'aquestes zones:**
 - o Paratge GREFOL: Redactar un Pla Director
 - o Parc Natural del Montsant: Tenen l'Agenda 21 i estan realitzant el Pla Especial.
 - o Consorci Serra de Llaberia:
 - Realitzen un pla de treball anual, però no és un projecte de pla d'acció.
 - Cal fer el Pla de Gestió de Xarxa Natura 2000
 - Projecte de la Milloquera
- **Posar en valor el Paisatge immaterial:**
Parc Natural del Montsant: recull algunes propostes d'acció en el Pla Especial.
- **Canvis en els usos del paisatge:**
Parc Natural del Montsant: Estan fent una diagnosi sobre els productors, les terres i els productes que s'hi cultiven a la zona d'influència del parc. Estan fent el sector oleícola i els hi falta la vinya, els sembrats i els fruiters. Aquesta diagnosi hauria d'anar seguida d'un Pla de manteniment - recuperació de terrenys agrícoles, que vetllés per aturar l'abandonament de terrenys agrícoles.
 - Proposta d'acció: Que el Departament d'Agricultura ofereixi línies d'ajut per potenciar certs manejos agrícoles.
- **Marges de pedra seca:**
Parc Natural del Montsant: Han digitalitzat el patrimoni de pedra seca, però no els marges.
 - Proposta d'acció: Digitalitzar els marges de pedra seca.
 - Proposta d'acció: Introduir les dades del patrimoni de pedra seca a la Wikipedia.
- **Recuperació d'espais oberts:**
Parc Natural del Montsant: Estructurar el bosc cap a una estructura més madura. Control del bosc amb cremes controlades o altres mètodes.
- **Conscienciació i difusió:**
Parc Natural del Montsant: propostes i accions que realitzen:
 - Fer un centre d'educació ambiental a Mas Roger (no temporalitzat).
 - Itineraris per invidents. Mapa del Parc en Braille, col·laboració de la ONCE.Consorci Serra de Llaberia: Es podria plantejar adaptar per a invidents alguna part del Centre d'interpretació de la Tortuga Mediterrània.
- **Convenis amb Obra Social:**
 - o Parc Natural del Montsant:
 - Tenen un conveni amb La Caixa (ajut privat) per la Xarxa de Parcs i per la Diputació amb Caixa Tarragona.
 - Han realitzat coses al Montsant en conveni amb Obra Social de Caixa Catalunya. Però ara no fan res. La finca Congost de Fragnerau és de Caixa Catalunya.
 - Forestal Catalana gestiona l'obra social.
 - o Consorci Serra de Llaberia:
 - Han treballat amb Obra Social de La Caixa.
 - Fan pràctiques els alumnes de l'IES Horticultura.
- **Manteniment de les senyalitzacions:**
 Tots els que posen senyalitzacions s'haurien de comprometre a mantenir-les i unificar-les.

ACORDS I COMPROMISOS:

El sector està d'acord amb la importància d'adoptar compromisos per posar en valor i protegir el paisatge. S'ha de determinar, en les properes setmanes fins al tancament del programa de gestió, quines accions adopten voluntàriament les diferents entitats i organismes presents. S'acorda que cada una de les entitats avui presents valorarà les accions descrites en aquesta acta i les accions recollides en l'esborrany del pla de gestió de la Carta, que s'adjunta a continuació. Valoraran si es poden fer responsables d'alguna de les accions descrites o de qualsevol altra nova proposta, tant sigui individualment com en col·laboració amb d'altres organismes i entitats. Un cop ho hagin decidit, faran saber al Consell Comarcal aquesta informació, perquè la puguin incorporar al Pla de gestió definitiu, que també serà consensuat entre els agents.

TASQUES ACORDADES:

- 1) Parc Natural del Montsant: Enviar documents del Pla Especial que parlin sobre el paisatge immaterial.
- 2) Equip redactor: Fer acta de la reunió mantinguda avui, en què es detallin les diferents accions que s'han debatut, i distribuir-la als diferents assistents.
- 3) Entitats assistents: Debatre amb les respectives juntes de les entitats que representen la possibilitat de comprometre's a realitzar alguna o totes aquestes accions descrites o d'altres que se'ls hi puguin ocórrer, tant activitats individuals de cada entitat com activitats que els hi agradaria fer conjuntament tot el sector.
- 4) Entitats assistents: Notificar al Consell Comarcal del Priorat quins compromisos i accions voldrien incloure en el programa de gestió. Accions de les quals se'n farien responsables voluntàriament, tots sols o conjuntament amb d'altres entitats.
- 5) Equip redactor: Intentar fer còmplices dels compromisos referents al sector turístic a d'altres sectors de la comarca, com les administracions públiques o els productors de la comarca, i informar de les gestions al sector turístic.
- 6) Equip redactor: Agrupar en un sol document els compromisos i accions recollits de tots els sectors i presentar-lo als agents de la comarca per consensuar-lo finalment.

REUNIÓ SECTORIAL
CARTA DEL PAISATGE DEL PRIORAT

Dia: 10 de maig de 2011
 Hora: de 19.30 a 21.00h

Assistents:

- Joan Queralt, Oficina comarcal d'agricultura
- Ricard Masip, Associació d'Oleicultors del Priorat
- Joan Salvador Vernet, Unió de Pagesos
- Jonàs Macip, JARC Priorat
- Francesc Prats, Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya
- Ferran Huguet, DOP Siurana
- Equip redactor: Montse Fuguet
- Consell Comarcal del Priorat: Eva Torà

Introducció:

Es fa una breu introducció del procés de redacció de la Carta del Paisatge fins el moment actual per contextualitzar la reunió i s'expliquen els objectius de la present reunió. Són els següents:

- Debatre els compromisos que voldria adoptar el sector agrícola del Priorat vers el paisatge de la comarca.
- Debatre les accions que, voluntàriament, adoptarà el sector agrícola del Priorat vers el paisatge de la comarca.
- Crear sinèrgies entre els diferents assistents perquè adoptin compromisos i accions conjuntes perquè tinguin una major repercussió.

Conclusions de la reunió:

La reunió va centrar-se en dos aspectes, recollits en part en l'esborrany del Pla de Gestió:

- o **Compromís: Identificar la promoció dels productes de qualitat de la comarca amb el manteniment i gestió dinàmica del paisatge del Priorat.**

Els assistents estan d'acord en que lligar **PAISATGE + PRODUCTE** pot tenir dos resultats positius: per una banda, ajudarà en la conscienciació i la valorització del paisatge de la comarca per part dels consumidors i, per l'altra, donarà un valor afegit al producte i al productor. Com està passant en el sector vitivinícola. Es comenta que el sector oleícola hauria de seguir l'exemple de les campanyes de màrqueting que utilitza el sector del vi (associat a paisatge).

Es conclou, doncs, que les accions per aquest compromís passen per intentar lligar el producte amb el paisatge. Incidir més en el que compra el producte, que s'assabenti que comprant aquell producte ajuda a mantenir el paisatge del Priorat. Però s'ha d'incidir tant en als consumidors d'aquí, com als consumidors de fora i els consumidors més elitistes, que reconeguin el valor afegit del producte.

Algunes de les accions que es proposen durant la reunió per aquest compromís són:

- Fer campanyes de difusió dels productes associant-los al paisatge.
- Aconseguir que els establiments de la comarca ofereixin productes de la mateixa comarca (KM.0).
- Donar una insígnia (placa) als restaurants de la comarca que utilitzin productes de la comarca, produïts pels agricultors locals, que afavoreixen el manteniment del mosaic agroforestal de la comarca.
- Posar un logotip als productes agroalimentaris de la comarca, als establiments, a les cartes i menús dels restaurants,... que expliqui que els productes que compren o consumeixen ajuden al manteniment del mosaic agroforestal del Priorat (o similar). Es podria fer un concurs per dissenyar el logotip (tot i que el logotip actual de la Carta sembla correcte a algun dels assistents). Vigilar amb el nom de "Priorat" – a les botelles de la DO Montsant, no es pot posar.
- Involucrar altres sectors econòmics (empreses de senderisme, lleure, activitats de natura, hostaleria, etc...) en el procés de portar el distintiu que acrediti el compliment de la preservació del paisatge per part del corresponent comerç (que es compren o es fan activitats amb productes de la terra que ajuden a conservar el paisatge).
- Cal vendre aspectes d'externalitat relacionats amb el paisatge i l'entorn com podria ser que la conservació de les terres afavoreix la fixació de CO2 en relació a la conservació dels mosaics agroforestals.
- Fer més cursos per mentalitzar i conscienciar els venedors que han d'explicar d'on ve el producte, del paisatge i la comarca. Alguns ja ho fan, però no tots.
- Fer formació específica als venedors/eres de les agrotigues per tal de que s'aprofundeixi amb el binomi producte-paisatge
- Editar material didàctic (escoles) i/o turístic perquè els escolars i els turistes puguin fer unes rutes per les finques, explicant històries del camp i del paisatge, i acabant en una agrotiga o una cooperativa perquè puguin comprar el producte.
- Fer una campanya d'apadrinament d'arbres.
- Fer un recull de noms i històries d'oliveres i traduir-lo en material de difusió i en campanya de màrqueting.
- Crear un espai web explicatiu de la Carta del Paisatge (ligant els valors del paisatge amb els productes) que es pugui incorporar o linkar als webs de les cooperatives, les agrotigues, els productors, les webs institucionals,...
- Fer un premi anual, on qualsevol agent que hagi fet una acció de la Carta s'hi pugui presentar. Es traduirà en un acte de difusió i promoció de la comarca, el paisatge i els productes.
- Vetllar perquè des de l'administració que toqui i l'ens que coordini el tema de la carta es promogui o es faci que a totes les botigues, comerços, centres, etc es disposin de tots els productes del territori i no només d'uns quants.

- **Compromís: Introduir millores paisatgístiques l'agricultura del Priorat.**

Els assistents estan d'acord en que NO CAL fer un Codi de Bones Pràctiques per a l'agricultura. Exposen que els agricultors ja solen fer les coses bé i, en gran part, és perquè ja existeixen moltes normatives, recomanacions,... per aquest tema. El Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural controla tots els canvis que fan els agricultors a les seves terres, han de demanar permisos per fer qualsevol canvi a la producció, controlen que en els masos no hi hagi elements abandonats (tractors o materials rovellats i abandonats,...), entre d'altres coses. Les DO tenen també les seves regulacions. A més, en l'actualitat, degut al moment socioeconòmic que vivim, no es fan grans canvis en les produccions.

El problema actual podria ser l'abandonament de terres i això passa per la situació econòmica del sector i per accions de comercialització, més que sobre el paisatge, tot i que hi afecta.

Pel que es refereix al tema del manteniment dels marges i construccions de pedra seca, com elements que fomenten la biodiversitat i la riquesa paisatgística, podria ser vàlida l'acció de redactar un inventari i un catàleg tipològic, cosa que ja ha iniciat el Parc Natural de la Serra de Montsant (però només en el seu àmbit). Podria ser generalitzable a tota la comarca. Caldria establir un model tipus o un criteri per tal de que tots els municipis que revisessin el planejament urbanístic tinguessin en compte aquest inventari i es poguessin arribar a protegir els marges.

Pel que es refereix a la integració dels edificis agraris i els seus annexes al paisatge, es conclou que es responsabilitat dels ajuntaments i que ells, com a sector, no poden controlar-ho, perquè els permisos els donen els ajuntaments. Caldria formar als tècnics municipals o els equivalents de les ponències comarcals per tal d'adoptar i exigir més mesures d'integració en aquest tipus d'edificacions.

ACORDS I COMPROMISOS:

El sector agrícola està d'acord amb la importància d'adoptar compromisos que incloguin accions de conscienciació i educació de la població en els valors del paisatge, a través del lligam amb el producte que produeixen. S'ha de promoure la identificació del producte de qualitat amb el manteniment del paisatge del Priorat. També estan d'acord en que s'ha de valoritzar la figura del pagès com a gestor del territori i constructor del paisatge. I que s'ha de donar valor als paisatges culturals agraris del Priorat.

Aquests compromisos s'han de traduir en diverses accions específiques. S'ha de determinar, en les properes setmanes fins al tancament del programa de gestió, quines accions adopten voluntàriament les diferents entitats i organismes presents.

S'acorda que cada una de les entitats avui presents valorarà les accions descrites en aquesta acta i les accions recollides en l'esborrany del pla de gestió de la Carta. Valoraran si es poden fer responsables d'alguna de les accions descrites o de qualsevol altra nova proposta, tant sigui individualment com en col·laboració amb d'altres organismes i entitats. Un cop ho hagin decidit, faran saber al Consell Comarcal aquesta informació, perquè la puguin incorporar al Pla de gestió definitiu.

TASQUES ACORDADES:

- 1) **Equip redactor:** Fer acta de la reunió mantinguda avui, on es detallin les diferents accions que s'han debatut, i distribuir-la als diferents assistents.
- 2) **Entitats assistents:** Debatre amb les respectives juntes de les entitats que representen la possibilitat de comprometre's a realitzar alguna o totes aquestes accions descrites o d'altres que se'ls hi puguin ocórrer, tant individualment cada entitat o activitats que els hi agradaria fer conjuntament tot el sector.
- 3) **Entitats assistents:** Notificar al Consell Comarcal del Priorat quins compromisos i accions voldrien incloure en el programa de gestió. Accions de les quals se'n farien responsables voluntàriament, tots sols o conjuntament amb d'altres entitats.
- 4) **Equip redactor:** Intentar fer còmplices dels compromisos referents a l'agricultura a d'altres sectors de la comarca, com les administracions públiques o els establiments rurals i els restaurants, i informar de les gestions al sector agrícola.
- 5) **Equip redactor:** Agrupar en un sol document els compromisos i accions recollits de tots els sectors i presentar-lo als agents de la comarca per consensuar-lo finalment.

REUNIÓ SECTORIAL

CARTA DEL PAISATGE DEL PRIORAT

Dia: 10 de maig de 2011

Hora: de 18.00 a 19.00h

Assistents:

- Josep Vidal, director Institut Priorat

- Càndida Sabaté, cap d'estudis ZER L'aglà
- Rosa M. Sas, directora ZER Les vinyes
- Mònica Ganduixé, directora ZER Montsant – Serra de Prades
- Immaculada Pujol, directora CEIP Antoni Vilanova
- Equip redactor: Montse Fuguet
- Consell Comarcal del Priorat: Eva Torà

Introducció:

Es fa una breu introducció del procés de redacció de la Carta del Paisatge fins el moment actual per contextualitzar la reunió i s'expliquen els objectius de la present reunió. Són els següents:

- Debatre els compromisos que voldria adoptar la comunitat educativa del Priorat vers el paisatge de la comarca.
- Debatre les accions que, voluntàriament, adoptarà la comunitat educativa del Priorat vers el paisatge de la comarca.
- Crear sinèrgies entre els diferents assistents perquè adoptin compromisos i accions conjuntes perquè tinguin una major repercussió.

També s'exposa que el president del Consell Comarcal del Priorat, Josep A. Robles, ha mantingut una reunió amb Mertixell Ruiz, Directora General d'Atenció a la Família i Comunitat Educativa de la Generalitat de Catalunya. La qual li va expressar la voluntat d'aquesta direcció general de cedir materials educatius sobre paisatge, dels quals ja disposen, i de col·laborar en les accions que tinguin a veure amb aquest projecte. També li va manifestar la voluntat de signar els compromisos de la Carta del Paisatge del Priorat.

Conclusions de la reunió:

- La directora de la ZER Les vinyes, Rosa Sas, informa que, el Seminari de Medi Ambient, format per alguns centres educatius i el centre de recursos del Priorat, estan planificant un projecte educatiu relacionat amb el paisatge i els artistes. Fa un any que han iniciat la programació d'aquest projecte. Es tracta d'un programa transversal que durarà tot el curs i que finalitzaria amb una cloenda, tipus fira, sobre el paisatge del Priorat. La intenció d'aquest grup impulsor és oferir aquest programa educatiu a la resta de centres educatius de la comarca. Per tant, una possible acció seria:
 - Grup impulsor del projecte: Consolidar el projecte, implementar-lo i cedir-lo a la resta de centres educatius de la comarca.
 - Reste de centres educatius: Implementar el projecte i col·laborar amb el grup impulsor en la seva consolidació.
 - Departament d'Educació: Col·laborar en la consolidació i implementació del projecte. (S'hauria de concertar amb el departament)

Es convida a l'equip redactor, el proper dijous a la tarda, a assistir a una reunió del seminari per tal de conèixer amb més profunditat el projecte i establir l'acció de manera més concreta.

També es comenta que en altres ocasions s'han realitzat projectes relacionats amb el medi ambient. L'any passat es va presentar un projecte a la Fira de Medi Ambient i es va guanyar un premi en metàl·lic, diners que es podrien invertir en el projecte actual.

- Es comenten algunes de les accions que habitualment, cada curs, programen la majoria dels centres educatius. Són:
 - Introducció de temes de medi ambient en projectes educatius.
 - Sortides a la natura, al Parc Natural del Montsant i a la Serra de Llaberia.
 - Crèdits de síntesi (Institut) sobre temes relacionats amb la natura, el vi,... Des de l'Institut s'insisteix molt en que la comissió de medi ambient ara està poc activa i que caldria reactivar-la per poder introduir el tema de treballar el paisatge en el context de la Carta de la Paisatge.

Pel que fa referència a aquest tema es conclou que es podria incloure (de diverses maneres) el tema de **la Carta del Paisatge** (l'explicació de les 18 unitats de paisatge, els objectius, la mobilització social,...) en el currículum educatiu, amb l'objectiu de que els escolars coneguin el projecte. Algunes de les possibilitats són:

- L'Escola a la Ràdio (projecte en funcionament): incloure en el proper curs aquest tema en el programa radiofònic que fan els nens d'algunes de les escoles de la comarca.
- Incloure un apartat al web de la Carta destinat a la població escolar, perquè estudiïn i treballin aquest tema *online*.
- Possibilitat de treballar el material de la Carta conjuntament amb sortides organitzades per les empreses d'activitats a la natura.
- Realitzar la setmana cultural de la Carta del Paisatge i realitzar diferents activitats (concurs de dibuixos, sortides,...)
- Incorporar alguna activitat sobre la Carta del Paisatge en els crèdits de síntesi (institut).

- També seria necessari buscar vincles amb d'altres entitats i organismes per impulsar conjuntament aquests o altres projectes i sumar esforços. Es parla dels següents sectors:
 - Organismes públics: Buscar el compromís de la Diputació de Tarragona, el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya i el Consell Comarcal i els ajuntaments, de col·laborar i donar suport a les accions educatives que s'emprenguin amb la Carta del Paisatge.
 - Òrgans gestors d'espais naturals: Buscar complicitat amb el Parc Natural de la Serra de Montsant, el Consorci de la Serra de Llaberia i l'ajuntament de Falset (paratge GREFOL), ja que són organismes que realitzen o podrien realitzar molts treballs destinats a la població escolar. Per exemple, el Consorci de la Serra de Llaberia ha dut a terme un projecte pilot amb l'escola de Capçanes, que podria ser traslladat a d'altres escoles els propers cursos.
 - Empreses d'activitats a la natura i educació ambiental: Crear xarxa amb aquestes empreses perquè ofereixin activitats que s'adaptin als criteris de la Carta del Paisatge i posin de valor els aspectes que descriu la diagnosi.

En referència a buscar suport o vincles per poder treballar la Carta del Paisatge a les escoles i Institut s'insisteix que caldria establir o fer funcionar un grup de gent que ho dinamitzi, amb la possibilitat de que fos l'administració competent de desplegar el document de la Carta qui ho dinamitzi. S'insisteix des de l'Institut que per impulsar, coordinar i executar directament tallers, treballs, etc. que estiguin directament relacionats amb la carta seria molt positiu que es tingués suport extern per poder-ho fer o dinamitzar.

Des de l'equip redactor s'explica que l'objectiu de divulgar la Carta és que els alumnes coneguin per una banda què és la carta (com s'aplicarà, quines repercussions té, com són les accions..., i per l'altra, que es puguin divulgar els valors del paisatge de la comarca, més enllà dels que són íntegrament associats als espais naturals (Serra de Montsant i Serra de Llaberia). L'objectiu és poder divulgar tots els paisatges comarcals i que els alumnes els sàpiguen interpretar.

ACORDS I COMPROMISOS:

El sector educatiu està d'acord amb la importància d'adoptar compromisos que incloguin accions de conscienciació i educació de la població escolar en els valors del paisatge.

Sembla clar que els centres educatius, almenys els presents a la reunió, podrien estar d'acord i adoptar el compromís següent: "Dissenyar i implementar programes educatius de sensibilització en paisatge dirigits a la població escolar."

Aquest compromís s'ha de traduir en diverses accions específiques. S'ha de determinar, si en el moment actual, o en les properes setmanes fins al tancament del programa de gestió, els centres educatius poden establir accions molt definides o més generalistes. És a dir, si poden aportar accions planificades, com per exemple, en el marc del projecte la Ràdio a l'Escola s'inclouran 3 programes destinats al paisatge de la comarca. O, per altra banda, no poden definir exactament els projectes, però l'acció a incloure seria elaborar materials didàctics i incloure'ls en el crèdit de síntesi de l'Institut Priorat o organitzar unes jornades sobre paisatge conjuntament amb tots els centres educatius.

TASQUES ACORDADES:

- 1) Equip redactor: Fer acta de la reunió mantinguda avui, on es detallin les diferents accions que s'han debatut, i distribuir-la als diferents assistents.
- 2) Centres educatius: Debatre amb l'equip docent dels seus centres la possibilitat de comprometre's a realitzar alguna o totes aquestes accions descrites o d'altres que se'ls hi puguin ocórrer, tant activitats individuals de cada centre o activitats que els hi agradaria fer conjuntament tot el sector.
- 3) Centres educatius: Notificar al Consell Comarcal del Priorat quins compromisos i accions voldrien incloure en el programa de gestió. Accions de les quals se'n farien responsables voluntàriament, tots sols o conjuntament amb d'altres entitats.
- 4) Equip redactor: Intentar fer còmplices dels compromisos educatius a d'altres sectors de la comarca, com les administracions públiques o les empreses d'educació ambiental, i informar de les gestions als centres educatius.
- 5) Equip redactor: Agrupar en un sol document els compromisos i accions recollits de tots els sectors i presentar-lo als agents de la comarca per consensuar-lo finalment.

REUNIÓ SECTORIAL
CARTA DEL PAISATGE DEL PRIORAT

Dia: 12 de maig de 2011
 Hora: de 10.00 a 11.00h

Assistents:

- Marissa Aguinaga Soler, Cos d'Agents Rurals.
- Mireia Martínez Gillué, Cos d'Agents Rurals.
- Joan Baptista Bobis i Jordi, Cos dels Mossos d'Esquadra.
- Jose Antonio Iglesias, Seprona – Guàrdia Civil.
- Equip redactor: Eduardo Soler.
- Consell Comarcal del Priorat: Eva Torà

Introducció:

Es fa una breu introducció del procés de redacció de la Carta del Paisatge fins el moment actual per contextualitzar la reunió i s'expliquen els objectius de la present reunió. Són els següents:

- Debatre els compromisos que voldria adoptar el sector vers el paisatge de la comarca.
- Debatre les accions que, voluntàriament, adoptarà el sector vers el paisatge de la comarca.
- Crear sinèrgies entre els diferents assistents perquè adoptin compromisos i accions conjuntes perquè tinguin una major repercussió.

Conclusions de la reunió:

La reunió s'estructura en base a dos qüestions:

- 1) *Quin és l'organisme de cada un dels cossos convidats a la reunió que podria signar la Carta del Paisatge: l'oficina comarcal o el nivell més alt del departament? Qui té capacitat de signar?*

Els assistents demanen temps per consultar aquesta qüestió.

- 2) *Us podeu comprometre a realitzar alguna acció? A què us podeu comprometre?*

Els assistents comenten que entre les seves competències habituals, moltes (segons els cos) fan referència a temes relacionats amb el paisatge i, llavors, no té massa sentit comprometre's a alguna cosa que estan obligats a realitzar. Per tant, es decideix buscar alguna activitat que relacioni els 4 cossos (Agents Rurals, Mossos d'Esquadra, Seprona, Bombers).

L'acció proposada és realitzar unes *jornades tècniques* en les quals hi participin els 4 cossos i hi col·laborin altres agents, segon el tema concret que tractin les jornades (ADF, pagesos, caçadors, excursionistes...). Es tractarà de fer accions formatives en legislació i ordenació jurídica del paisatge, sobre què és i què diu la Carta del Paisatge, fer intercanvi d'experiències (com actua cada cos davant les infraccions,...), entre d'altres.

Els assistents creuen que pot ser una acció molt beneficiosa, tant per els mateixos professionals i per millorar els resultats de les seves tasques habituals, com per la societat del Priorat i la Carta del Paisatge.

Al final de la reunió es concreta que si sorgeix alguna altra proposta, ho faran saber al Consell Comarcal del Priorat i, llavors, el cos d'Agents Rurals també informa que ells realitzen cursos i xerrades a les Escoles Verdes. Aquest podria ser un tema a incloure a la Carta del Paisatge, que també va ser comentat a la reunió sectorial amb el sector educatiu.

ACORDS I COMPROMISOS:

El sector està d'acord amb la importància d'adoptar compromisos per posar en valor i protegir el paisatge. S'ha de determinar, en les properes setmanes fins al tancament del programa de gestió, quines accions adopten voluntàriament les diferents entitats i organismes presents.

S'acorda que cada una de les entitats avui presents valorarà les accions descrites en aquesta acta i les accions recollides en l'esborrany del pla de gestió de la Carta, que s'adjunta a continuació. Valoraran si es poden fer responsables d'alguna de les accions descrites o de qualsevol altra nova proposta, tant sigui individualment com en col·laboració amb d'altres organismes i entitats. Un cop ho hagin decidit,

faran saber al Consell Comarcal aquesta informació, perquè la puguin incorporar al Pla de gestió definitiu, que també serà consensuat entre els agents.

TASQUES ACORDADES:

- 1) **Equip redactor:** Fer acta de la reunió mantinguda avui, en què es detallin les diferents accions que s'han debatut, i distribuir-la als diferents assistents.
- 2) **Entitats assistents:** Debatre amb les respectius superiors la possibilitat de comprometre's a realitzar alguna de les accions descrites o d'altres que se'ls hi puguin ocórrer, tant activitats individuals de cada entitat com activitats que els hi agradaria fer conjuntament tot el sector.
- 3) **Entitats assistents:** Notificar al Consell Comarcal del Priorat quins compromisos i accions voldrien incloure en el programa de gestió. Accions de les quals se'n farien responsables voluntàriament, tots sols o conjuntament amb d'altres entitats.
- 4) **Equip redactor:** Intentar fer còmplices d'aquests compromisos a altres sectors de la comarca.
- 5) **Equip redactor:** Agrupar en un sol document els compromisos i accions recollits de tots els sectors i presentar-lo als agents de la comarca per consensuar-lo finalment.

REUNIÓ SECTORIAL
CARTA DEL PAISATGE DEL PRIORAT

Dia: 17 de maig de 2011
 Hora: de 18.30 a 20.30h

Assistents:

- Anton Vidal, Centre d'Estudis Falsetans.
- Jordi Vaqué, Centre d'Estudis Falsetans.
- Ezequiel Soldevila, Centre d'Estudis Falsetans.
- Claustre Grau, Centre Quim Soler, la literatura i el vi.
- Francesc Vidal, Priorat Centre d'Art.
- Montserrat Cortadelles, Priorat Centre d'Art.
- Equip redactor: Eduardo Soler.
- Consell Comarcal del Priorat: Eva Torà.

Introducció:

Es fa una breu introducció del procés de redacció de la Carta del Paisatge fins el moment actual (tallers, objectius de qualitat paisatgística, documents, signatura i adhesió,...) per contextualitzar la reunió i s'expliquen els objectius de la present reunió. Són els següents:

- Debatre els compromisos que voldria adoptar el sector vers el paisatge de la comarca.
- Debatre les accions que, voluntàriament, adoptarà el sector vers el paisatge.
- Crear sinèrgies entre els diferents assistents perquè adoptin compromisos i accions conjuntes perquè tinguin una major repercussió.

Es proposa als assistents que expliquin quines accions duen a terme que podrien estar relacionades amb el paisatge de la comarca, tant a nivell natural, com arquitectònic, i, evidentment, el paisatge cultural.

Conclusions de la reunió:

Durant la reunió, els assistents van anar explicant algunes de les accions que realitzen i que podrien estar vinculades a la Carta del Paisatge:

Centre d'Estudis Falsetans: Des dels seus inicis han realitzat moltes accions i activitats relacionades amb el paisatge i la cultura, sobretot de Falset. Abans portaven el museu-arxiu i durant un temps també es van encarregar de recuperar antics senders. Algunes de les accions/compromisos que proposen poder incloure en la Carta del Paisatge són:

- Veïllar per la conservació del patrimoni cultural amb bons criteris.
- Mantenir l'organització d'algunes festes culturals: com la Festa de l'Arbre i l'Encamisada.

Priorat Centre d'Art: El plantejament del seu projecte ja compta amb la visió de la promoció del paisatge i la cultura de la comarca i treballen en aquest sentit. Per això, si volguessin adherir-se amb un compromís podria ser promocionar que els artistes vinguin a la comarca a fer art contemporani amb les sensacions d'aquí.

Centre Quim Soler, la literatura i el vi: És una associació cultural per al foment de l'estudi i la difusió de l'obra de l'escriptor Quim Soler. Però, a banda, el Centre organitza activitats que relacionen el vi i la literatura, com ara tertúlies, exposicions, presentacions de llibres i tasts de vins, recitals i trobades d'escriptors, com el Priorat en persona. *Priorat en persona* és una trobada d'escriptors al Priorat, que s'organitza en dues parts: l'anada i la tornada. Durant el temps que els escriptors estan a la comarca, acompanyats pels adalils, comparteixen l'experiència de conèixer directament el paisatge físic i humà del Priorat. Aquesta podria ser una activitat susceptible de ser adherida a la Carta del Paisatge del Priorat.

ACORDS I COMPROMISOS:

El sector està d'acord amb la importància d'adoptar compromisos per posar en valor i protegir el paisatge. Però plantegen afegir un *nou objectiu de qualitat paisatgística* que parli sobre la cultura i l'art. Per exemple: *Potenciar les mirades o diversificar les mirades sobre el paisatge cultural, físic i humà mitjançant l'art i la cultura.*

S'ha de determinar, en les properes setmanes fins al tancament del programa de gestió, quines accions adopten voluntàriament les diferents entitats i organismes presents.

S'acorda que cada una de les entitats avui presents valorarà les accions descrites en aquesta acta i les accions recollides en l'esborrany del pla de gestió de la Carta, que s'adjunta a continuació. Valoraran si es poden fer responsables d'alguna de les accions descrites o de qualsevol altra nova proposta, tant sigui individualment com en col·laboració amb d'altres organismes i entitats. Un cop ho hagin decidit, faran saber al Consell Comarcal aquesta informació, perquè la puguin incorporar al Pla de gestió definitiu, que també serà consensuat entre els agents.

TASQUES ACORDADES:

- 1) **Equip redactor:** Fer acta de la reunió mantinguda avui, en què es detallen les diferents accions que s'han debatut, i distribuir-la als diferents assistents.
- 2) **Entitats assistents:** Debatre amb les respectives juntes de les entitats que representen la possibilitat de comprometre's a realitzar alguna o totes aquestes accions descrites o d'altres que se'ls hi puguin ocórrer, tant activitats individuals de cada entitat com activitats que els hi agradaria fer conjuntament tot el sector.
- 3) **Entitats assistents:** Notificar al Consell Comarcal del Priorat quins compromisos i accions voldrien incloure en el programa de gestió. Accions de les quals se'n farien responsables voluntàriament, tots sols o conjuntament amb d'altres entitats.
- 4) **Equip redactor:** Intentar fer còmplices dels compromisos referents al sector a d'altres sectors de la comarca. Agrupar en un sol document els compromisos i accions recollits de tots els sectors i presentar-lo als agents de la comarca per consensuar-lo finalment.

Introducció:

Es fa una breu introducció del procés de redacció de la Carta del Paisatge fins el moment actual (tallers, objectius de qualitat paisatgística, documents, signatura i adhesió,...) per contextualitzar la reunió i s'expliquen els objectius de la present reunió. Són els següents:

- Debatre els compromisos que voldria adoptar el sector vers el paisatge de la comarca.
- Debatre les accions que, voluntàriament, adoptarà el sector vers el paisatge.
- Crear sinèrgies entre els diferents assistents perquè adoptin compromisos i accions conjuntes perquè tinguin una major repercussió.

Es proposa als assistents que expliquin quines accions duen a terme que podrien estar relacionades amb el paisatge i de quina manera les duen a terme. Els assistents expliquen que moltes de les accions que realitzen tenen incidència en el paisatge i que alguns ho fan bé i d'altres no. Llavors s'haurien d'incloure només aquelles accions ben realitzades per les entitats.

Conclusions de la reunió: Els assistents van anar explicant algunes de les accions que realitzen o podrien realitzar i que podrien estar vinculades a la Carta del Paisatge, com per exemple:

Caçadors:

- Manteniment d'un paisatge net: Recollir els cartutxos quan van a caçar, recollir la brossa que generen quan van a caçar,...
- Fer sembrades que, per una banda fomenten la biodiversitat i, per l'altra, milloren la seva experiència de caça.
- Manteniment de la senyalització del "coto" de caça.

Regants:

- Reduir, en la mesura del possible, l'impacte paisatgístic dels elements de regadiu.
- Fer un ús eficient de les aigües del Priorat. Fer un reg sostenible, per protegir els espais fluvials de la comarca.

ADF:

- Manteniment de senders per prevenir incendis.
- Col·laborar en la prevenció i extinció d'incendis.
- Manteniment de materials contra incendis.
- Realització de campanyes de divulgació entre els titulars de terrenys forestals sobre les accions de prevenció i lluita contra els incendis forestals, perquè el sector tingui un coneixement més gran.
- Col·laborar en les possibles activitats de formació dels cossos de seguretat (bombers, mossos d'esquadra, agents rurals, seprona)

Finalment, es va parlar sobre el pressupost de les accions. Les accions seran finançades per les entitats responsables. La Carta del Paisatge no disposa d'un pressupost específic per a realitzar tot el pla, sinó que es buscarà finançament per a cada una de les accions quan correspongui. Aquest finançament sortirà de les pròpies entitats que en són responsables i els impulsors de la Carta podran ajudar als responsables de l'activitat a buscar i demanar subvencions externes.

REUNIÓ SECTORIAL

CARTA DEL PAISATGE DEL PRIORAT

Dia: 17 de maig de 2011

Hora: de 20.30 a 21.30h

Assistents:

- Josep Ramon Cedó Cabré, Comunitat de regants de Bellmunt del Priorat.
- Jaume Barceló Coll, Comunitat de regants Sindicat Riera de la Vall de Capçanes.
- Joan Bartolomé Mestre, Comunitat de regants de la Figuera.
- Juame Anguera Llorens, Comunitat de regants del Molar.
- Ramon Masip Tarragó, Societat de caçadors Sant Blai de Cabacés.
- Prudenci Sebastian Masip, Agrupació de Defensa Forestal de Cabacés.
- Equip redactor: Eduardo Soler.
- Consell Comarcal del Priorat: Eva Torà i Elisa Barceló.

ACORDS I COMPROMISOS:

Els assistents estan d'acord amb la importància d'adoptar compromisos per posar en valor i protegir el paisatge. S'ha de determinar, en les properes setmanes, quines accions adopten voluntàriament les diferents entitats i organismes presents. S'acorda que cada una de les entitats avui presents valorarà les accions descrites en aquesta acta i les accions recollides en l'esborrany del pla de gestió de la Carta, que s'adjunta a continuació. Valoraran si es poden fer responsables d'alguna de les accions descrites o de qualsevol altra nova proposta, tant sigui individualment com en col·laboració amb d'altres organismes i entitats. Un cop ho hagin decidit, faran saber al Consell Comarcal aquesta informació, perquè la puguin incorporar al Pla de gestió definitiu, que també serà consensuat entre els agents.

TASQUES ACORDADES:

- 1) **Equip redactor de la Carta del Paisatge:** Fer acta de la reunió mantinguda avui, en què es detallen les diferents accions que s'han debatut, i distribuir-la als diferents assistents.
- 2) **Entitats assistents:** Debatre amb les respectives juntes de les entitats que representen la possibilitat de comprometre's a realitzar alguna o totes aquestes accions descrites o d'altres que se'ls hi puguin ocórrer, tant activitats individuals de cada entitat com activitats que els hi agradaria fer conjuntament tot el sector.

- 3) Entitats assistents: Notificar al Consell Comarcal del Priorat quins compromisos i accions voldrien incloure en el programa de gestió. Accions de les quals se'n farien responsables voluntàriament, tots sols o conjuntament amb d'altres entitats. L'equip redactor es compromet a ajudar en la redacció d'aquests, en cas que ho necessiteu.
- 4) Equip redactor de la Carta del Paisatge: Agrupar en un sol document els compromisos i accions recollits de tots els sectors i presentar-lo als agents de la comarca per consensuar-lo finalment.

- 3) Ràdio Falset: Notificar al Consell Comarcal del Priorat quins compromisos i accions voldrien incloure en el programa de gestió. Accions de les quals se'n farien responsables voluntàriament, tots sols o conjuntament amb d'altres entitats. L'equip redactor es compromet a ajudar en la redacció d'aquests, en cas que ho necessitin.
- 4) Equip redactor de la Carta del Paisatge: Agrupar en un sol document els compromisos i accions recollits de tots els sectors i presentar-lo als agents de la comarca per consensuar-lo finalment.

REUNIÓ SECTORIAL

CARTA DEL PAISATGE DEL PRIORAT

Dia: 26 de maig de 2011
Hora: de 19.00 a 19.30h

Assistents:

- Joan Borràs, subdirector Ràdio Falset.
- Eva Torà i Elisa Barceló, Consell Comarcal del Priorat.

Introducció:

Es fa una breu introducció del procés de redacció de la Carta del Paisatge fins el moment actual (tallers, objectius de qualitat paisatgística, documents, signatura i adhesió,...) per contextualitzar la reunió i s'expliquen els objectius de la present reunió. Són els següents:

- Debatre els compromisos que voldria adoptar el sector vers el paisatge de la comarca.
- Debatre les accions que, voluntàriament, adoptarà el sector vers el paisatge.

Conclusions de la reunió:

Un cop explicat el projecte i els objectius, es conclou el següent:

- Ràdio Falset està molt interessada en contribuir a la màxima difusió possible del projecte i de la implementació de les accions en el futur i aquest podria ser el seu compromís amb el projecte.
- Els impulsors de la Carta del Paisatge i els responsables de les accions han de facilitar la màxima informació a la Ràdio per tal que la pugui difondre.
- Possibles accions que fan referència al compromís de difusió:
 - o Aparició en els butlletins informatius de notícies sobre el projecte.
 - o Realització de tertúlies i programes radiofònics especials.
 - o Realització d'anuncis d'actes relacionats amb la Carta del Paisatge.
 - o Facilitar que noves persones o col·lectius col·laborin en la difusió del projecte a través de la ràdio, a part dels col·laboradors habituals.
 - o Col·laborar i ajudar als impulsors de la Carta a contactar amb d'altres mitjans de comunicació de fora de la comarca.

ACORDS I COMPROMISOS:

Els assistents estan d'acord amb la importància d'adoptar compromisos per posar en valor i protegir el paisatge. S'ha de determinar, en les properes setmanes, quines accions adopten voluntàriament les diferents entitats i organismes. S'acorda que l'entitat avui present valorarà les accions descrites en aquesta acta i les accions recollides en l'esborrany del pla de gestió de la Carta, que s'adjunta a continuació. Valoraran si es poden fer responsables d'alguna de les accions descrites o de qualsevol altra nova proposta, tant sigui individualment com en col·laboració amb d'altres organismes i entitats. Un cop ho hagin decidit, faran saber al Consell Comarcal aquesta informació, perquè la puguin incorporar al Pla de gestió definitiu, que també serà consensuat entre els agents.

TASQUES ACORDADES:

- 1) Equip redactor de la Carta del Paisatge: Fer acta de la reunió mantinguda avui, en què es detallin les diferents accions que s'han debatut, i distribuir-la als assistents.
- 2) Ràdio Falset: Debatre amb la junta la possibilitat de comprometre's a realitzar alguna o totes aquestes accions descrites o d'altres que se'ls hi puguin ocórrer, tant activitats individuals de cada entitat com activitats que els hi agradaria fer conjuntament amb algun altre sector.